

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 29. května 2024 v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Kadlece a soudců JUDr. Miroslava Pavrovského a JUDr. Kateřiny Radkovské odvolání obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení], LL.M., narozeného 12. 11. 1974, proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. února 2023, sp. zn. 42 T 4/2022 a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. d), f) tr. ř. se napadený rozsudek zrušuje v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 tr. ř. se znovu rozhoduje tak, že

obžalovaný

Mgr. [jméno] [příjmení], LL.M., narozený dne 12. 11. 1974 v [obec], trvale bytem [adresa] 1253/20, t. č. ve výkonu vazby ve Vazební věznici Praha Pankrác,

je vinen, že

dne 11. 5. 2021 v 11.04 hodin v Praze 10, ul. 28. pluku 1533/29b, v Justičním areálu Na Míčáncích, ve 3. patře budovy SO 01, v soudní síni č. 3.311, v průběhu hlavního líčení u Obvodního soudu pro Prahu 10 v trestní věci vedené pod sp. zn. 4 T 15/2021, ve které je Mgr. [jméno] [příjmení], LL.M., [datum narození], v procesním postavení obžalovaného, si ze své příruční tašky vytáhl žulovou dlažební kostku tvaru kvádru o rozměrech 60x55x50 mm a váze 445 g, kterou si na jednání opatřil a přinesl, poté se postavil z místa pro obžalované a pravou rukou, v úmyslu zasáhnout svědka a způsobit mu tak újmu na zdraví či životě, prudce hodil žulovou dlažební kostku směrem na hlavu poškozeného [jméno] [jméno], [datum narození], který byl v tu dobu vyslýchán jako svědek a stál u řečnického pultu ve vzdálenosti 3,33 m od obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení], LL.M., přičemž žulová dlažební kostka zasáhla poškozeného [jméno] [jméno] tečně do pravého týlu, čímž mu bylo způsobeno pohmoždění měkkých pokrývek lebních s krevním výronem v týlní krajině vpravo, kdy v případě přímého zásahu hrozilo tímto útokem poškozenému závažnější zranění spojené s největší pravděpodobností s frakturou lebeční kosti (klenby a event. i spodiny lební) s nitrolebním poraněním – krvácením do mozkových obalů (nad či pod tvrdou

mozkovou plenu a pod pavučnici) a k ložiskovému pohmoždění mozku, v důsledku čehož ho mohl ohrozit i na životě, tyto možné následky ale nenastaly, protože poškozený periferně zaregistroval pohyb obžalovaného a ještě před hodem dlažební kostky se instinktivně skrčil, dlažební kostka i po zásahu poškozeného pokračovala v letu a narazila do MDF perforované desky tvořící obložení stěny místnosti, ve které způsobila otvor o rozměrech přibližně 10x10 cm, čímž vznikla škoda České republiky - Městskému soudu v Praze, IČ: 00215660 ve výši 30 500 Kč,

tedy

jednak se dopustil po předchozím uvážení jednání, které bezprostředně směřovalo k usmrcení svědka v souvislosti s výkonem jeho povinnosti, a tohoto jednání se dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, avšak k dokonání trestného činu nedošlo,

jednak poškodil cizí věc a způsobil tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou,

čímž spáchal

jednak zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. e) tr. zákoníku ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku,

jednak přečin poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 tr. zákoníku

a odsuzuje se

podle § 140 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku a § 58 odst. 1, 6 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody ve výměře 12 (dvanácti) let.

Podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku se pro výkon trestu zařazuje do věznice se zvýšenou ostrahou.

Podle § 100 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se obžalovanému ukládá zabezpečovací detence.

Podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obžalovaný povinen nahradit poškozené České republice - Městskému soudu v Praze, se sídlem [adresa], [IČO], škodu ve výši 30 447,23 Kč, a poškozené [příjmení] zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, se sídlem [adresa], [IČO], škodu ve výši 5 566,73 Kč.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení], LL.M. uznán vinným zvlášť závažným zločinem vraždy dle § 140 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. e) tr. zákoníku ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a přečinem poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 tr. zákoníku, kterých se měl dopustit tak, že dne 11. 5. 2021 v 11.04 hodin v Praze 10, ul. 28. pluku 1533/29b, v Justičním areálu Na Mičánkách, ve 3. patře budovy SO 01, v soudní síni č. 3.311, v průběhu hlavního líčení u Obvodního soudu pro Prahu 10 v trestní věci vedené pod sp. zn. 4 T 15/2021, ve které je Mgr. [jméno] [příjmení], LL.M., [datum narození], v procesním postavení obžalovaného, si ze své příruční tašky vytáhl žulovou dlažební kostku tvaru kvádra o rozměrech 60x55x50 mm a váze 445 g, kterou si na jednání opatřil a přinesl, poté se postavil z místa pro obžalované a pravou rukou, v úmyslu zasáhnout svědka a způsobit mu tak újmu na zdraví či životě, prudce hodil žulovou dlažební kostku směrem na hlavu poškozeného [jméno] [jméno], [datum narození], který byl v tu dobu vyslýchán jako svědek a stál u řečnického pultu ve vzdálenosti 3,33 m od obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení], LL.M., přičemž žulová dlažební kostka zasáhla poškozeného [jméno] [jméno] tečně do pravého týlu, čímž mu bylo způsobeno pohmoždění měkkých pokrývek lebních s krevním výronem v týlní krajině vpravo, kdy v případě přímého zásahu hrozilo tímto útokem poškozenému závažnější zranění spojené s největší pravděpodobností s frakturou lebeční kosti (klenby a event. i spodiny lební) s nitrolebním poraněním – krvácením do mozkových obalů (nad či pod tvrdou mozkovou plenu a pod pavučnici) a k ložiskovému pohmoždění mozku, v důsledku čehož ho mohl ohrozit i na životě, tyto možné následky ale nenastaly, protože poškozený periferně

zaregistroval pohyb obžalovaného a ještě před hodem dlažební kostky se instinktivně skrčil, dlažební kostka i po zásahu poškozeného pokračovala v letu a narazila do MDF perforované desky tvořící obložení stěny místnosti, ve které způsobila otvor o rozměrech přibližně 10x10 cm, čímž vznikla škoda Městskému soudu v Praze, IČ: 00215660 ve výši 31 000 Kč.

2. Obžalovanému byl podle § 140 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 58 odst. 1, 6 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku uložen úhrnný trest odnětí svobody ve výměře 12 let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Podle § 100 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku byla obžalovanému uložena zabezpečovací detence. Dále bylo podle § 228 odst. 1 tr. ř. rozhodnuto o povinnosti obžalovaného nahradit poškozenému Městskému soudu v Praze, se sídlem Spálená 6/2, Praha 2, IČ 00215660, škodu ve výši 30 447,23 Kč, a poškozené [příjmení] zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví, se sídlem [adresa], [ICO], škodu ve výši 5 566,73 Kč.

3. Proti tomuto rozsudku si podal obžalovaný prostřednictvím svého obhájce odvolání, o kterém Vrchní soud v Praze rozhodl poprvé rozsudkem dne 14. 6. 2023, sp. zn. 9 To 27/2023 tak, že napadený rozsudek soudu prvního stupně dle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. ř. zrušil v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 tr. zákoníku znovu rozhodl a uznal obžalovaného vinným zvláště závažným zločinem těžkého ublížení na zdraví dle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a přečinem poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 tr. zákoníku. Za tyto trestné činy byl obžalovanému vyměřen dle § 145 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v trvání 6 let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou. Dále byla obžalovanému podle § 100 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku uložena zabezpečovací detence. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. bylo rozhodnuto rovněž o povinnosti obžalovaného uhradit škodu Městskému soudu v Praze ve výši 30 447,23 Kč, a poškozené Oborové zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví ve výši 5 566,73 Kč.

4. Proti shora citovanému rozsudku Vrchního soudu podali v zákonné lhůtě dovolání nejvyšší státní zástupce v neprospěch obžalovaného a obžalovaný prostřednictvím svého obhájce. Nejvyšší soud z podnětu nejvyššího státního zástupce rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 6. 2023, sp. zn. 9 To 27/2023 podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil a přikázal, aby byla věc v potřebném rozsahu znovu projednána a rozhodnuta. Současně rozhodl o vzetí obžalovaného do vazby z důvodu uvedeného v § 67 písm. c) tr. ř. Dovolání podané obžalovaným Nejvyšší soud odmítl dle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.

5. Ve zrušujícím usnesení ze dne 27. 3. 2024, sp. zn. 7 Tdo 67/2024 Nejvyšší soud konstatoval, že se Vrchní soud na jedné straně ztotožnil se skutkovými závěry Městského soudu, ale na straně druhé vůbec neodůvodnil, proč jednání obžalovaného právně kvalifikoval dle jiného ustanovení trestního zákoníku než nalézací soud. Nelze pak akceptovat, pokud odvolací soud uvedl, že kostka hozená obžalovaným směřovala do horní části jeho těla, což je široký a neurčitý pojem, když současně nebylo zpochybněno zjištění soudu prvního stupně, že kostka mířila přímo na jeho hlavu. Toto vyplývá z kamerového záznamu z jednací síně a je to zcela nezpochybnitelné. Odvolací soud opomenul hodnotit i další okolnosti hodů dlažební kostkou, a to rozmach, způsob hodu, jeho cílenost, intenzitu atd. Z výše uvedených důvodů nemohla právní kvalifikace jednání obžalovaného jako pokusu těžkého ublížení na zdraví ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, § 145 odst. 1, 2 písm. d) tr. zákoníku obstát. Vrchnímu soudu bylo rovněž vytknuto, že ve výroku o náhradě škody figuruje jako poškozený Městský soud v Praze. Dle zákona č. 219/2000 Sb. je poškozeným stát a Městský soud jako jeho organizační složka jedná jeho jménem.

6. Nejvyšší soud se zevrubně věnoval i dovolacím námitkám, které uplatnil obžalovaný, a uzavřel, že jsou zjevně neopodstatněné. Konkrétně odmítl námitky proti údajné podjatosti předsedy senátu soudu prvního stupně a Městského soudu jako takového a porušení práva na obhajobu. Důvodným neshledal ani to, že by rozhodná skutková zjištění (týkající se hodu kostkou a rozpoznávacích a ovládacích schopností obžalovaného) byla ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů.

Jako zcela dostatečné pak vyhodnotil důkazy prokazující spáchání přečinu poškození cizí věci. Z výše uvedených důvodů dovolání obžalovaného odmítl.

7. Vrchní soud v Praze se v důsledku kasačního rozhodnutí Nejvyššího soudu znovu ocitl ve fázi, kdy na základě odvolání obžalovaného přezkoumával rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2023, sp. zn. 42 T 4/2022, a řízení jeho vydání předcházející, přičemž byl vázán závazným právním názorem, který vyslovil dovolací soud.

8. Obžalovaný [příjmení] [příjmení] si podal prostřednictvím svého obhájce odvolání směřující proti všem výrokům rozsudku Městského soudu. Namítá, že rozhodnutí se opírá o znalecký posudek Znaleckého institutu (pozn. Znalecký institut pro psychiatrii, sexuologii a klinickou psychologii s.r.o.), který se zabýval otázkou jeho přičetnosti, ve věci však nebylo ani po bezmála dvou letech rozhodnuto v souladu s trestním řádem o námitce podjatosti znalce, kdy námitku podal jak znalec, tak obžalovaný. Není zřejmé, proč soud prvního stupně kryje pochybení policejního orgánu a zakládá to pochybnost o jeho nepodjatosti, protože je zjevné, že soud obžalovaného chce odsoudit a je mu jedno, že při tom poruší jeho procesní práva. Předseda senátu při zahájení hlavního líčení konstatoval, že skutkový stav je jednoznačný, což rovněž svědčí o jeho podjatosti, jak obžalovaný namítal v samostatné námitce, o které dosud nebylo rozhodnuto. Obžalovaný namítá, že soud prvního stupně neprovedl velké množství navrhovaných důkazů, např. prohlídku údajně poškozené desky v jednací síni, což zpochybňuje závěr o povinnosti k úhradě škody a opět to ukazuje na podjatost předsedy senátu, který je zaměstnancem poškozeného a nemůže nestranně rozhodnout pouze na základě faktury. Nálezací soud neprovedl ani důkazy znaleckými posudky, které byly na obžalovaného zpracovány v jiných trestních věcech a mají blízkou časovou souvislost s projednávaným skutkem, a pouze odkazuje na znalecký posudek Znaleckého institutu MUDr. [anonymizováno], který se s nimi údajně vypořádal. Přitom ale některé z dalších znaleckých posudků konstatují, že paranoidní stránka Mgr. [anonymizováno] roste a dochází k rozvoji toho, co způsobuje jeho nepřičetnost. Znalecký institut není znaleckým ústavem, a proto nemůže přezkoumávat jiné znalecké posudky znaleckých ústavů. Když ve věci existuje více rozporných znaleckých závěrů, měl být zpracován revizní znalecký posudek, což se nestalo. Další vadou je, že podstatná část dokumentů ze spisu nebyla nikdy doručena jedinému obhájci, kterým byl od počátku Mgr. [jméno] [příjmení], čímž došlo k porušení práva obžalovaného na obhajobu. Obžalovaný má právo zvolit si svého obhájce a trestní řád vylučuje, aby namísto zvoleného obhájce figuroval ve věci obhájce ustanovený. Obžalovaný dále namítá, že mu byl uložen naprosto nevhodný trest, když i znalec [příjmení] uvedl, že primární je řešení psychického stavu obžalovaného. Smysl by dávalo pouze uložení zabezpečovací detence. Nebyl vyslyšen ani návrh na vypracování znaleckého posudku z oboru biomechanika a nebyly zaznamenány relevantní skutečnosti týkající se toho, kde, která osoba stála, zda vrh kostkou nešel bokem apod. Obžalovaný namítá, že ve zkratu a pod vlivem výsměchu soudkyně [příjmení] hodil kostkou proti zdi, zasáhl svědka na samém počátku jeho výpovědi a hod neměl s jeho výpovědí nic společného. Obžalovaný neměl v úmyslu útočit na svědka, ale chtěl šokovat a zviklat postupy předsedkyně senátu.

9. Obhájce obžalovaného dále doplnil podané odvolání a celou řadu námitek znovu opakoval a rozebíral. Poukázal na různorodost znaleckých závěrů týkajících se obžalovaného [příjmení] [příjmení], kdy se jeho duševní stav zhoršuje, což má vliv i na jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti, a znalecký posudek, se kterým nálezací soud pracoval, se s tím uspokojivě nevypořádal. Pokud by bylo provedeno psychologické či neurologické vyšetření, mohlo to mít zásadní význam pro znalecké závěry týkající se přičetnosti obžalovaného. Není pravdou, že by obžalovaný odmítal medikaci, opak vyplývá z tzv. dekurzů (pozn. denní záznamy o průběhu léčby PN Bohnice), které ale soud neprovedl jako důkaz. Obžalovaný odmítá, že by se opakovaně nedostavil na vyšetření ke znalci psychologovi dr. [příjmení].

10. Zdůraznil také, že dlažební kostka byla při jeho vstupu na soud kontrolována justiční stráží, neměl v úmyslu nikomu ublížit, chtěl pouze získat pozornost. Doposud nikdy nebyl za násilnou trestnou činnost odsouzen. Připustil, že na poškozeného jednou vychrstl moč, ale neměl zájem mu

ublížit, jen mu chtěl vrátit ponižení, které mu tento způsobil v Tesco. Vrhů kostkou předcházely výsledky Mgr. [příjmení], který obžalovaného naštvál. Opakuje, že mu vadilo hostilní jednání JUDr. [příjmení], nešlo o útok na svědka [jméno]. Až do současnosti činnost obžalovaného zahrnovala převážně výhrůžky, mnohdy až humorné, které nikdy nerealizoval (např., „Navrhuji, aby byl od Policie vyřazen usmrcením.“). Připomněl, že po výsledku znalce [příjmení], který vyjádřil obavy z dalšího chování Mgr. [anonymizováno], byla obhajobou opětovně vznesena námitka týkající se jeho podjatosti, která nebyla adekvátně vyřešena. Odvolání se dále podrobně zabývá tím, že nebylo objektivně (nejlépe znaleckým posudkem) zjištěno, jak prudký byl vrh, jeho rychlost a dopadová energie. Poškození desky rovněž nebylo řádně znalecky přezkoumáno, tj. přímo ohledáním na místě činu. Obžalovaný znovu zopakoval, že v rozporu s trestním řádem nebylo rozhodnuto o jeho námitkách proti přibráným znalcům a má zato, že měl být vyšetřen znaleckým ústavem, nikoli pouze znaleckou kanceláří, která nemá oprávnění revidovat předchozí závěry jiných znalců. Rozporoval, že by vrh kostkou mohl být život ohrožující, když i znalec [příjmení] [příjmení] uvedl, že důsledkem mohlo být lehké či těžší poranění, případně smrt. Jelikož se jedná o zásadní skutečnost mající vliv na právní kvalifikaci a ukládaný trest, měly být i tyto znalecké závěry více erudované a podložené výpočty. Nálezací soud přitom pojal do výroku rozsudku ten nejvýznamnější možný následek, který nastat mohl, ale nemusel a nenastal. Poškozený měl na hlavě drobné zarudlé poranění, nikoli tržnou ránu. Obžalovaný znovu zdůraznil, že všechny úkony provedené v přípravném řízení jsou procesně nepoužitelné, neboť mu bylo zabráněno, aby byl zastupován obhájcem, kterého si sám zvolil. Poukázal také na to, že soud prvního stupně vychází z dřívějších odsuzujících rozhodnutí, která byla obžalovanému již zahlazena. Není pravdou, že by obžalovanému byly v minulosti ukládány alternativní tresty, připomíná, že byl v posledních několika letech soudy třikrát zproštěn obžaloby pro nepřítomnost.

11. Závěrem obžalovaný navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí, případně, aby byl zproštěn obžaloby v plném rozsahu.

12. Při veřejném zasedání konaném dne 29. 5. 2024 u Vrchního soudu v Praze obžalovaný prostřednictvím svého obhájce setrval na podaném odvolání a vznesl celou řadu návrhů na doplnění dokazování. Domnívá se, že by měl být obžaloby zproštěn, neboť se žádných trestných činů nedopustil.

13. Státní zástupkyně navrhla, aby odvolací soud rozhodl v intencích usnesení Nejvyššího soudu s tím, že obžalovaný bude uznán vinným ze spáchání zvláště závažného zločinu vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. e) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a přčinu poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku, a z výroku o vině a o náhradě škody bude zřejmé, že poškozeným je stát a Městský soud v Praze jedná jeho jménem. Odvolání obžalovaného navrhla zamítnout jako nedůvodné podle § 256 tr. ř.

14. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací podle § 254 odst. 1 tr. ř. po opětovném přezkoumání zákonnosti a odůvodněnosti odvoláním napadeného výroku rozsudku Městského soudu z hlediska vytýkaných vad a správnosti postupu řízení, které jeho vydání předcházelo, dospěl k závěru, že odvolání je zčásti důvodné, nikoli však z důvodů, které namítal obžalovaný.

15. Při veřejném zasedání konaném dne 29. 5. 2024 u Vrchního soudu byl znovu přehrán kamerový záznam z hlavního líčení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 10 dne 11. 5. 2021, který zachycuje jednání, ze kterého je obžalovaný viněn. Obžalovaný založil do spisu dvě fotografie pořízené z kamerového záznamu zachycující pohyb poškozeného [jméno] po hodů kostkou. Dále byly stranám předloženy následující listinné důkazy. Z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 16. 5. 2023, sp. zn. 4 T 15/2021, vyplývá, že tamní soud podle § 231 odst. 1 tr. ř. za použití § 223 odst. 1 tr. ř. z důvodů uvedených v § 172 odst. 2 písm. a) tr. ř. zastavil trestní stíhání obžalovaného pro neúčelnost s ohledem na trestní stíhání obžalovaného vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 42 T 4/2022, kde mu byl uložen nepodmíněný trest v délce 12 let a zabezpečovací detence. Ze zprávy Okresního soudu v Příbrami, sp. zn. 1 T 48/2016, vyplývá, že o

dalším trvání ochranného léčení obžalovaného dosud nebylo rozhodnuto, totéž je patrné ze zprávy Obvodního soudu pro Prahu 8, sp. zn. 4 Nt 26045/2022 a sp. zn. 4 Nt 26027/2022, kdy oba soudy vyčkávají, jak bude rozhodnuto v této trestní věci. Ze zprávy Věznice Jirice o chování obžalovaného ve výkonu trestu ze dne 18. 3. 2024 vyplývá, že se chová slušně a ukázněně, vnitřní řád dodržuje, nebyl kázeňsky odměněn, ani potrestán. Necítí žádnou zodpovědnost za trestný čin, pro který trest vykonává. Má dluhy ve výši 11 289 Kč vůči Vězeňské službě a ve výši 348 366 Kč vůči cizím subjektům, které nesplácí. Z protokolu o veřejném zasedání vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 8 dne 31. 3. 2021, sp. zn. 3 T 7/2017, vyplývá, že zde byl vyslýchán znalec [příjmení] [jméno] [příjmení] ohledně dalšího trvání ochranného léčení obžalovaného. Ze zprávy znalce [příjmení] [jméno] [příjmení] ze dne 7. 8. 2020 se podává, že není schopen vypracovat znalecký posudek na Mgr. [anonymizováno], vzhledem k tomu, že tento vyvíjel velmi nepříjemnou aktivitu proti jeho kolegovi MUDr. [příjmení], který je součástí Znaleckého institutu, který vypracovával znalecký posudek na obžalovaného. Ze sdělení Znaleckého institutu ze dne 11. 6. 2021 a 16. 6. 2021 (ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10, sp. zn. 4 T 15/2021) plyne, že žádá o zproštění povinnosti vypracovat znalecký posudek v této trestní věci, neboť jeho člen MUDr. [příjmení] vypracoval posudek ze dne 9. 10. 2023 a MUDr. Páv pracuje v PN [část obce], kde byl obžalovaný hospitalizován, a mimo to kveruloval i proti řadě dalších kolegů ([příjmení], [příjmení], [příjmení]), pročez je dáno riziko podjatosti. Předsedkyně senátu Obvodního soudu pro Prahu 10 této žádosti o zproštění povinnosti vypracovat znalecký posudek nevyhověla. Ze zprávy speciálního pedagoga Věznice Ruzyně Mgr. [jméno] [příjmení] vyplývá, že obžalovaný pracoval v jeho kroužku keramiky bezproblémově v období od června 2015 do prosince 2015, jmenovaný doporučil jeho podmíněně propuštění z výkonu trestu. V přípisu ze dne 8. 9. 2024 sděluje Mgr. [jméno] [příjmení], že jí klient (obžalovaný) vyslovil nedůvěru, proto žádá o zproštění obhajoby. Předložena byla i žádost obžalovaného o ukončení obhajoby Mgr. [obec] (svitek), soubor znaleckých posudků založený dne 8. 11. 2022, související protokoly o jednání v jiných trestních věcech obžalovaného, propustka obžalovaného z Psychiatrické nemocnice [část obce] z 10. 2. 2022 a předběžná propouštěcí zpráva PN [část obce] z 14. 2. 2022. Ze sdělení Ministerstva spravedlnosti ze dne 29. 5. 2022 vyplývá, že Znalecký institut pro psychiatrii, sexuologii a klinickou psychologii, s.r.o. je znaleckou kanceláří. Předloženo bylo dále podání obhájce Mgr. [obec] na znalce [příjmení] [příjmení] z 28. 3. 2023 a související podání MUDr. [anonymizováno] z 23. 1. 2023, vyjádření obžalovaného ke zvolení obhájce Mgr. [obec] a související sdělení obžalovaného, dále rozhodnutí o propuštění obžalovaného z vazby a konečně vyjádření MUDr. [příjmení] ohledně zranění poškozeného ze dne 12. 5. 2021.

16. Ze shora uvedených důkazů, považuje odvolací soud za zásadní kamerový záznam z jednací síně ze dne 11. 5. 2021 a zprávy Okresního soudu v Příbrami a Obvodního soudu pro Prahu 8, týkající se trvání ochranného léčení obžalovaného. Z obsahu ostatních důkazů provedených k návrhu obžalovaného odvolací soud nezjistil podstatné informace, které by měly potenciál změnit skutkové a právní závěry, k nimž dospěl nalézací soud. Toto je podrobněji rozvedeno níže u jednotlivých odvolacích námitek.

17. Z hlediska procesního neshledal Vrchní soud v řízení před soudem prvního stupně podstatné vady, které by předcházely vynesení napadeného rozsudku. Obžalovaný vznesl celou řadu odvolacích námitek týkajících se procesního postupu jak policejního orgánu a státního zástupce v přípravném řízení, tak ve vztahu k vedení řízení soudem prvního stupně. S jeho námitkami se do značné míry vypořádal již nalézací soud v napadeném rozsudku, a ani odvolací soud při přezkumu spisového materiálu nedospěl k závěru, že by bylo porušeno jeho právo na obhajobu, které mu zaručuje trestní řád a ústavní předpisy.

18. Obžalovanému byl dán dostatečný prostor, aby se obsírně vyjádřil k věci i ke všem prováděným důkazům, a jak plyne z protokolů o hlavním líčení, svého práva v hojné míře využíval. Pokud uvádí, že nebylo řádně rozhodnuto o námitkách proti přibráným znalcům a proti formulaci otázek, které vznesl již v přípravném řízení, nelze mu dát za pravdu. O námitkách obžalovaného proti přibráným

znalcům [příjmení] [příjmení] (z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady), prim. MUDr. [příjmení] (z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství) a Znaleckému Institutu pro psychiatrii, sexuologii a klinickou psychologii s.r.o. zastoupenému znalcem [příjmení] [příjmení] (obor zdravotnictví, odvětví psychiatrie) rozhodla v souladu s trestním řádem státní zástupkyně dne 7. 7. 2021, kdy veškeré námitky obžalovaného vyhodnotila jako nedůvodné (čl. 216 a násl.). Stejně tak soud prvního stupně považoval procesní postup týkající se přibrání znalců v přípravném řízení za souladný se zákonem a pod body 29–35 odůvodnění se podrobně věnuje zejména okolnostem přibrání Znaleckého institutu, který zpracoval znalecký posudek z oboru psychiatrie, jehož závěry obžalovaný napadá nejvíce. Po přezkoumání spisového materiálu dospěl Vrchní soud k závěru, že postup přibrání znalců proběhl tak, jak ukládá trestní řád, a orgány činné v trestním řízení se řádně zabývaly námitkami obžalovaného, o čemž byl i vyrozuměn. Byla shledána pouze jediná, ryze formální vada v tom, že policejní orgán přibral Znalecký institut dle § 110 tr. ř., tj. jako znalecký ústav, byť se jedná o znaleckou kancelář ve smyslu § 109a tr. ř., což ale nemělo žádný vliv na jí zpracované závěry. Tvzení obžalovaného, že se Znalecký institut za znalecký ústav „vydával“, se nezakládá na pravdě. Znalecká kancelář měla za úkol zpracovat standardní znalecký posudek z oboru psychiatrie na osobu obžalovaného, nikoli revizní znalecký posudek, který by hodnotil předchozí řadu jiných znaleckých posudků, mj. i ústavních (vypracovaných v jiných trestních věcech), proto bylo její přibrání v souladu se zákonem. Pokud se jedná o listiny, na které poukazoval obžalovaný při veřejném zasedání u Vrchního soudu ve vztahu k údajné podjatosti Znaleckého institutu, tyto se týkaly trestního řízení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 10, sp. zn. 4 T 15/2021. Totéž platí o vyjádřeních znalce [příjmení] [příjmení] u Obvodního soudu pro Prahu 8, kde bylo řešeno v roce 2021 další trvání ochranného léčení obžalovaného. V této trestní věci je zásadní, že MUDr. [anonymizováno], který přednášel znalecký posudek vypracovaný Znaleckým institutem před nalézacím soudem na přímý dotaz uvedl, že se necítí být podjatý a snaha znalecké kanceláře vyhnout se povinnosti zpracovávat znalecký posudek na obžalovaného plynula z očekávaných potíží související s osobou obžalovaného. Jednoznačně vyvrátil, že by jeho osobní obavy z jednání obžalovaného měly vliv na závěry, které Znalecký institut učinil ve vztahu k rozpoznávacím a ovládacím schopnostem obžalovaného (viz protokol o hl. líčení ze dne 4. 1. 2023, čl. 1573). Důvody, pro které je znalec vyloučen z podání znaleckého posudku jsou stanoveny v § 18 odst. 1 zákona č. 254/2019 Sb. v platném znění, dle kterého platí, že znalec nesmí provést znalecký úkon, jestliže lze mít důvodnou pochybnost o jeho nepodjatosti pro jeho poměr k věci, účastníkovi řízení nebo jeho zástupci, zadavateli, orgánu veřejné moci, který znalecký posudek zadal nebo provádí řízení nebo při jiném postupu správního orgánu, kde má být znalecký posudek použit. U Znaleckého institutu pro psychiatrii, sexuologii a klinickou psychologii s.r.o. žádná taková skutečnost zjištěna nebyla, proto nebyl ve věci podjatý a jeho závěry jsou pro rozhodnutí ve věci určující. Obavy z jednání obžalovaného, který je osobou s těžkou poruchou osobnosti, jsou na straně zpracovatele posudku pochopitelné, nicméně znalec (navíc lékař – psychiatr), je profesionálem, který musí zátěž v této formě unést, což ostatně MUDr. [anonymizováno] před nalézacím soudem potvrdil.

19. Nelze dále akceptovat tvzení obžalovaného, že u soudu prvního stupně jsou dány pochybnosti o jeho nepodjatosti, když měl údajně aprobovat nezákonný postup policejního orgánu a státního zástupce s cílem dosáhnout jeho odsouzení. Námitku podjatosti předsedy senátu a členů senátu vznesl obžalovaný již v průběhu řízení před soudem prvního stupně, který rozhodl usnesením ze dne 9. 11. 2022, č.j. 42 T 4/2022-1266 tak, že nikdo z členů senátu není vyloučen z vykonávání úkonů v této trestní věci. Stížnost obžalovaného proti citovanému rozhodnutí zamítl Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 13. 2. 2023, sp. zn. 12 To 4/2023. Podjatost předsedy senátu JUDr. [příjmení] nebyla Vrchním soudem shledána ani nyní, v rámci přezkumu při odvolacím řízení. Obžalovaný poukazoval zejména na jeho vyjádření před zahájením hlavního líčení, kdy uvedl, že „důkazní situace je relativně jednoduchá s ohledem na zajištěné kamerové záznamy a podrobnou výpověď obžalovaného“ (čl. 911a). Předseda senátu toto konstatoval při hlavním líčení dne 13. 6. 2022 v reakci na zjištění, že obžalovaný nemá zachovanou pětidenní lhůtu k přípravě,

současně s poučením, že na její zachování právo má. V tu dobu strany řízení věděly, jaké důkazy jsou ve spise obsaženy, a soud nedal nijak najevo, jak je bude hodnotit, a už vůbec ne, jak na věc bude nahlížet z hlediska právní kvalifikace. Vrchní soud neshledal u předsedy senátu, ani u členů senátu žádné důvody, které specifikuje trestní řád v ust. § 30 tr. ř., zejména namítaný poměr k projednávané věci nebo účastníkům řízení, který by mohl vést k pochybnostem o tom, zda rozhodovali nestranně.

20. Vrchní soud nepovažuje za rozporné se zákonem, že ve věci rozhodoval senát Městského soudu v Praze, který je organizační složkou poškozeného Českého státu. Městský soud má v kompetenci mj. správu majetku všech pražských obvodních soudů. Majetkové záležitosti Městského soudu řeší úředníci a pověřeni funkcionáři vykonávající správní činnost, která spadá pod moc výkonnou. Oproti tomu rozhodovací činnost soudu vykonávají nezávislí a nestranní soudci, jmenovaní prezidentem republiky, kteří jsou pilířem moci soudní. Se spravováním majetku Městského soudu jako instituce proto nemá rozhodovací činnost soudního senátu nic společného, žádný funkcionář Městského soudu včetně jeho předsedkyně nebo místopředsedů nesmí nijak zasahovat do rozhodování soudců, kteří k němu byli přiděleni. Proto neexistoval důvod pro delegaci věci k jinému soudu stejného druhu a stupně dle § 25 tr. ř., a tato okolnost není bez dalšího ani důvodem podjatosti členů senátu, jak tvrdil obžalovaný.

21. Vrchní soud se rovněž zabýval opakovanou námitkou obžalovaného, že v průběhu trestního řízení nebyl zastoupen obhájcem, kterého si sám zvolil, ale byl fakticky donucen orgány činnými v trestním řízení nechat se hájit ustanovenou obhájkyň, ke které neměl důvěru. I toto řešil v napadeném rozsudku soud prvního stupně pod body 69-71 odůvodnění a odvolací soud se ztotožňuje s jeho závěrem, že obžalovaný na svých obhajovacích právech zkrácen nebyl. V této trestní věci nastala specifická situace, kdy dlouholetý obhájce obžalovaného [příjmení] [příjmení] byl očitým svědkem jednání Mgr. [anonymizováno] v jednací síni u Obvodního soudu pro Prahu 10, kde obžalovaný hodil dlažební kostkou po svědkovi [jméno] [příjmení]. Trestní řád v § 35 odst. 3 stanoví, že obhájcem v dané věci nemůže být osoba, která v ní vypovídá jako svědek. Obžalovaný sice na počátku trestního řízení deklaroval, že chce, aby jej zastupoval jako obhájce Mgr. [anonymizováno], nicméně plnou moc mu řádně neudělil. V protokolu o výslechu obviněného ze dne 12. 5. 2021 obžalovaný uvedl: „Dále jsem včera policii již 2x sdělil, že mým obhájcem v této věci bude advokát Mgr. [jméno] [příjmení], Durkova ulice, [obec a číslo] [obec]“. Nato mu bylo policejním orgánem řečeno, že obhájcem nemůže být osoba, která v té věci vystupuje jako svědek. Vzhledem k tomu, že výslech se odehrál den po žalovaném jednání, nemohlo být ještě zřejmé, zda Mgr. [anonymizováno] bude, či nebude ve věci vypovídat, a zda bude moci obhajovat obžalovaného. Obžalovanému proto nemohlo být v danou chvíli vyhověno, ani pokud by policejní orgán posoudil jeho proklamaci o volbě obhájce jako dostačující. Vzhledem k tomu, že u obžalovaného byl dán od samého počátku důvod nutné obhajoby dle § 36 odst. 3 tr. ř., byla mu ustanovena obhájkyň ex offio Mgr. [jméno] [příjmení], která, jak plyne ze spisu, svědomitě hájila jeho zájmy v průběhu přípravného řízení. Ostatně Mgr. [anonymizováno] nezaložil do spisu plnou moc od obžalovaného, i když přípravné řízení trvalo od 11. 5. 2021 do 3. 5. 2022. Mgr. [anonymizováno] byl policejním orgánem předvolán k výslechu dne 20. 1. 2022, a přestože odmítl vypovídat s poukazem na povinnost mlčenlivosti advokáta, které nebyl svým klientem zbaven, ani v tu chvíli se nevyjádřil v tom smyslu, že přebírá obhajobu obžalovaného. Z trestního řádu a ustálené judikatury Nejvyššího soudu plyne, že obhajoba dosavadního obhájce trvá do doby, než ji fakticky převezme později zvolený obhájce, resp. dokud to neoznámí orgánu činnému v trestním řízení, např. předložením plné moci udělené mu klientem. Vzhledem k tomu, že Mgr. [anonymizováno] policejnímu orgánu plnou moc od obžalovaného nepředložil, nebyl důvod, aby bylo formálně rozhodnuto usnesením soudce v přípravném řízení, že je z obhajování obžalovaného vyloučen ve smyslu § 37a odst. 1 písm. a) tr. ř., jak obžalovaný namítal.

22. Teprve po podání obžaloby Mgr. [anonymizováno] sdělil soudu prvního stupně, že přebírá obhajobu obžalovaného a dne 11. 7. 2022 založil do spisu plnou moc, kterou mu obžalovaný udělil.

Nalézací soud se pak v souladu s trestním řádem zabýval tím, zda je možné, aby obžalovaného [příjmení] [příjmení] jmenovaný v řízení obhajoval a usnesením ze dne 18. 7. 2022 rozhodl o tom, že je z obhajoby obžalovaného vyloučen. Toto rozhodnutí bylo ke stížnosti obžalovaného zrušeno usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 8. 2022, sp. zn. 10 To 67/2022, jako předčasné s pokynem, jak ve věci dále postupovat. Protože obžalovaný nezbavil Mgr. [anonymizováno] povinnosti mlčenlivosti ve vztahu k žalovanému skutku, jehož byl účasten, a ve věci jako svědek nevypovídal, bylo mu následně umožněno, aby vykonával obhajobu obžalovaného [příjmení] [příjmení]. V průběhu celého hlavního líčení před soudem prvního stupně, kde se nachází těžiště dokazování v trestním řízení, tak byl obžalovaný zastoupen obhájcem, kterému udělil plnou moc. Nelze proto uzavřít, že by byl zkrácen na svém právu na obhajobu. Pokud se jedná o žádost ustanovené obhájkyne Mgr. [jméno] [příjmení] ze dne 8. 9. 2022 o zproštění povinnosti obhajovat obžalovaného pro jím vyslovenou nedůvěru (čl. 1034), jde toliko o formální pochybení, pokud o ní nebylo soudem prvního stupně rozhodnuto, protože její povinnost obhajovat Mgr. Příkryla zanikla dnem 11. 7. 2022, kdy do spisu založil plnou moc Mgr. [jméno] [příjmení].

23. Se závěry odvolacího soudu ohledně procesních námitek obžalovaného týkajících se nepodjatosti znalců, senátu Městského soudu v Praze a tohoto soudu jako takového, a námitek ohledně porušení práva na obhajobu se ztotožnil i Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 27. 3. 2024, když uvedl, že jsou zcela nedůvodné.

24. Dále nelze přisvědčit ani námitce, že obžalovanému nebyl doručen spisový materiál, se kterým se chtěl seznámit. Celý spis byl zaslán obžalovanému dne 3. 5. 2022, dále mu bylo umožněno do spisu nahlížet dle jeho požadavku i v době řízení před soudem prvního stupně, jakož i v řízení před odvolacím soudem. Jeho námitka, že spis měl být doručován jeho jedinému zvolenému obhájci Mgr. Říčkovi, nemůže obstát s poukazem na výše řečené, tj. že v přípravném řízení jmenovaný jeho obhájcem nebyl, ale stal se jím až v řízení před soudem prvního stupně, kdy zajištění předání spisového materiálu mezi obhájci, kteří obžalovaného v řízení postupně zastupovali, není záležitostí soudu.

25. Obžalovaný brojil také proti tomu, že nalézací soud neprovedl celou řadu navržených důkazů. K tomu je namístě uvést, že dokazování nemůže být bezbřehé a je na uvážení soudu prvního stupně, jaké důkazy provede a jaké již nikoli, kdy primárně musí okruh provedených důkazů postačovat k tomu, aby byl dostatečně objasněn skutkový stav, odůvodněna právní kvalifikace, případně ukládaný trest či ochranné opatření, a aby byl důkazně podložen i výrok o náhradě škody. Vrchní soud má po přezkumu spisového materiálu za to, že důkazy byly provedeny ve zcela adekvátním rozsahu, a pokud soud prvního stupně některé z navrhovaných důkazů neprovedl, pak to v odůvodnění napadeného rozsudku náležitě odůvodnil pod body 61-67 Odvolací soud nadto řadu důkazů dle návrhu obžalovaného provedl v rámci veřejného zasedání konaného 29. 5. 2024, avšak jednalo buď o listiny vztahující se k jiným (pravomocně skončeným) trestním věcem (zejména vyjádření znalců a znalecké posudky ohledně duševního stavu obžalovaného v minulosti), nebo o důkazy, které nemají přímou souvislost s hodnocením nyní řešeného skutkového děje nebo právní kvalifikace (hodnocení z VTOS, propustka a propouštěcí zpráva z PN [část obce], předběžné vyjádření MUDr. [příjmení]).

26. Vrchní soud zjistil, že nalézací soud provedl veškeré potřebné důkazy, které mohly sloužit k objasnění skutkového stavu a vytvořil si patřičný skutkový základ pro své rozhodnutí. Provedené důkazy Městský soud následně hodnotil v souladu se zásadou uvedenou v § 2 odst. 6 tr. ř., tedy dle svého vnitřního přesvědčení založeného na odpovědném uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu a dospěl k závěru, že obžalovaný se dopustil jednání popsaného v podané obžalobě a je za ně trestně odpovědný, s čímž se Vrchní soud ztotožňuje. Ostatně lze připomenout, že hodnocení důkazů je doménou soudu prvního stupně, a pokud tento provedené důkazy hodnotí tak, jak mu ukládá trestní řád, je odvolací soud jejich hodnocením vázán a není oprávněn do hodnocení důkazů zasahovat, vyjma postupu uvedeného v § 263 odst. 7 tr. ř.

27. Nálezací soud zcela správně vycházel ze zajištěného kamerového a zvukového záznamu z jednací síně Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 11. 5. 2021, které zachytily jednání obžalovaného [příjmení] [příjmení]. Z nich je nezpochybnitelné, že poté, co začal poškozený [jméno] [příjmení] vypovídat a popisovat konflikt, ke kterému došlo mezi ním a obžalovaným v obchodním domě Tesco v [obec a číslo], vytáhl obžalovaný ze sáčku dlažební kostku a silou ji hodil směrem k jeho hlavě. Vzhledem k instinktivnímu přikrčení svědka, jej nezasáhla plnou silou, ale pouze lehce trefila týlní část jeho hlavy vpravo, čímž mu vznikla oděrka a lehké povrchové krvácení, což je patrné z fotodokumentace a lékařské zprávy. Svědek byl bezprostředně poté ošetřen ve Fakultní nemocnici Královské [část obce], a ani rentgenové vyšetření neprokázalo vážnější poranění. Dlažební kostka dále zasáhla dřevěné obložení jednací síně, což je patrné rovněž z fotodokumentace založené ve spisu. Potud je tedy zcela jednoznačně prokázáno, co se v jednací síni odehrálo. Dlažební kostku, kterou měl nálezací soud k dispozici jako věcný důkaz, si obžalovaný přinesl z ulice a podařilo se mu s ní projít i přes bezpečnostní kontrolu v Justičním areálu [ulice]. Kostku měl zabalenou v sáčku a vloženou v příruční tašce, kterou nechal projet rentgenovou kontrolou, kde vzhledem k absenci kovových součástí nedošlo k žádné signalizaci. V tomto směru nebylo shledáno pochybení na straně justiční stráže, která jeho kontrolu u vchodu do soudní budovy prováděla, a vyplývá to z šetření Vězeňské služby ze dne 9. 7. 2021 (čl. 491-492).

28. Obžalovaný své jednání před soudem bagatelizoval a zejména se hájil tím, že v době, kdy kostku hodil, byl nepřičetný, protože měl jakousi schizofrenní ataku. Důvody, proč si přinesl dlažební kostku k soudu přitom opakovaně měnil. Soud prvního stupně se musel vypořádat s několika verzemi výpovědi obžalovaného, který nejprve uváděl, že si kostku přinesl na obranu před poškozeným, který mu vyhrožoval pomstou za předchozí polití močí. Poté vypověděl, že se mu nelíbilo vedení řízení předsedkyní senátu JUDr. [příjmení] a chtěl ji probrat tím, že jí kostkou bouchne do stolu. Následně jej ale rozčílila výpověď svědků [příjmení] [příjmení] a [jméno], protože mu hlasy v hlavě říkaly, aby ji hodil po [příjmení], který lhal. Nakonec obžalovaný tvrdil, že kostkou nechtěl nikoho trefit, ani zranit, pouze ji chtěl vrhnout na prkénko v obložení jednací síně. Soud prvního stupně se přiklonil k závěru, že obžalovaný úmyslně vrhnul dlažební kostkou po poškozeném [jméno] [příjmení] v úmyslu jej usmrtit. Vrchní soud po přezkumu spisového materiálu včetně kamerových a zvukových záznamů z jednací síně dospěl rovněž k závěru, že cílem jednání obžalovaného byl právě poškozený [jméno] [příjmení]. Nelze přehlédnout, že obžalovaný na něj nevybíravě zaútočil již před předchozím hlavním líčením v téže trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10, když jej polil na chodbě soudu vlastní močí. Další útok obžalovaného proti poškozenému tedy gradoval, neboť se k němu vybavil účinnější zbraní, v tomto případě dlažební kostkou; na útok se připravil a plánoval jej. Ze zvukového záznamu také plyne, že k útoku došlo až poté, co začal poškozený souvisle vypovídat o předchozím konfliktu s obžalovaným, kdy jeho výpověď trvala téměř 2 minuty (1:47 min), což si obžalovaný vyhodnotil jako lživé obvinění. Motivací obžalovaného proto bylo výpověď poškozeného zastavit, či ji alespoň přerušit, a to se mu podařilo. Ostatně na zvukovém záznamu z hlavního líčení je slyšet, že obžalovaný [příjmení] [příjmení] po hodu kostkou uvedl, že, „už nevydržel toho hajzla poslouchat“, šlo tedy o bezprostřední reakci na svědkovu výpověď proti němu.

29. Obžalovaný se v rámci podaného odvolání domáhal vypracování znaleckého posudku z oboru biomechanika, kdy dle jeho názoru je nezbytné odborně a objektivně přezkoumat, jak prudký hod kostkou byl, jaká byla jeho rychlost a dopadová energie. Vrchní soud se nedomnívá, že je nutné, aby byl znalecký posudek tohoto druhu vypracován, když celé jednání obžalovaného bylo zaznamenáno na kamerovém záznamu z jednací síně a vzniklé následky (tj. poranění na hlavě poškozeného a poškození dřevěného obložení) byly řádně zadokumentovány. Tvzení obžalovaného, že nemířil na jeho hlavu, tak nemůže obstát. Jak přesnou rychlostí kostka letěla, není pro posouzení věci tak podstatné jako to, za jakých okolností byla hozena, proti komu byla namířena, a co reálně způsobila, resp. mohla způsobit. Samotná skutečnost, že kostka trefila a poranila hlavu poškozeného [jméno], a přesto letěla dál a poškodila i dřevěné obložení jednací síně,

svědčí o tom, že byla přesně zacílena a hozena velkou intenzitou, kdy možnost vzniku vážného, příp. fatálního poranění hlavy u poškozeného byla zcela reálná. Tato odvolací námitka proto byla shledána nedůvodnou.

30. Co se týče obžalovaným tvrzené krátkodobé nepřičetnosti způsobené schizofrenní atakou, má Vrchní soud ve shodě se soudem nalézacím za bezpečně prokázané, že žádný takový stav u něj nenastal. Obžalovaný byl znalecky přezkoumán, a to nejméně dvěma lékaři psychiatrie (MUDr. [anonymizováno], MUDr. [příjmení]) v době, kdy byl pod dohledem dalších lékařů v Psychiatrické nemocnici [část obce], kde byl na základě rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 10 umístěn na pozorování. Znalec [příjmení] [příjmení], který přednesl za Znalecký Institut znalecký posudek při hlavním líčení, uvedl, že obžalovaný trpí toliko těžkou smíšenou poruchou osobnosti s paranoidními rysy, netrpí duševní chorobou v pravém slova smyslu. Pokud by obžalovaný trpěl některým typem schizofrenního onemocnění, musely by u něj být přítomny další příznaky, jako např. pomalá mluva, těžkopádné myšlení atd. Plánovité a cílené jednání proti poškozenému, kterého se obžalovaný dopustil, zcela vylučuje, že by obžalovaný jednal pod vlivem jakýchkoli halucinací, které mu přikazují, co má dělat.

31. Soud prvního stupně proto správně dovodil, že obžalovaný je trestně odpovědný za své jednání. Námitky obžalovaného proti přibranému Znaleckému institutu pro psychiatrii a klinickou psychologii, s.r.o. byly vyhodnoceny jak Městským soudem, tak odvolacím soudem jako zcela nedůvodné, kdy je zřejmé, že obžalovaný se domáhal ustanovení znalců [příjmení] [příjmení] a PhDr. [anonymizováno], protože s nimi měl pozitivní zkušenost z minula. Znalecký institut, jak bylo výše uvedeno, ale nebyl přibrán za účelem revize dříve zpracovaných znaleckých posudků na obžalovaného. Znalec [příjmení] [příjmení] byl k vypracovanému znaleckému posudku podrobně vyslechnut a seznámil se i se závěry dříve zpracovaných znaleckých posudků, které neměl za rozporné, u obžalovaného byla opakovaně stanovena porucha osobnosti a perzekučně paranoické postoje, které se u něj rozvinuly jako reakce na obtíže spojené s trestním stíháním. Jak již bylo výše řečeno ohledně údajné (ne) podjatosti MUDr. [anonymizováno], znalec nespecifikoval konkrétní okolnosti, které by jej vylučovaly z podání znaleckého posudku, pouze uvedl, že vzhledem k osobnosti obžalovaného, bývalého advokáta, očekával obtíže a složitost případu a měl obavu ze msty obžalovaného, vzhledem jeho projevům. To samo o sobě není důvodem proto, aby nemohl znalecký posudek zpracovat.

32. K dalším námitkám obžalovaného týkajícím se znaleckých posudků z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, které byly na jeho osobu zpracovány v minulosti, je třeba uvést následující. Znalecké posudky MUDr. [příjmení] ze dne 9. 10. 2013, MUDr. [příjmení] ze dne 15. 5. 2015 (+ jeho dodatek ze dne 11. 11. 2015), MUDr. [příjmení] ze dne 8. 1. 2017 a MUDr. [příjmení] ze dne 7. 12. 2020 shodně dospěly k závěru, že obžalovaný netrpí duševní chorobou v pravém slova smyslu. Výše jmenovaní pak dospěli k závěru, že obžalovaný trpí pouze smíšenou poruchou osobnosti, kterou fakticky není možno medikamentózně kompenzovat. Pouze MUDr. [příjmení] měl za to, že obžalovaný netrpí smíšenou poruchou osobnosti, ale musel prožít katastrofickou životní zkušenost, která vedla k přetrvávající změně osobnosti.

33. Vedle toho jsou ve spise založeny znalecké posudky znaleckého ústavu Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví ze dne 29. 11. 2019 a MUDr. [příjmení] ze dne 20. 10. 2020, které dospěly k závěru, že obžalovaný trpí poruchou s bludy a paranoiou, a z tohoto důvodu byly jeho rozpoznávací či ovládací schopnosti v době (tehdejšího) činu vymizelé, což následně vedlo v několika trestních věcech Mgr. [anonymizováno] ke zproštění obžaloby. V této souvislosti je nutno konstatovat, že znalecký ústav Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví má od 8. 2. 2023 – 8. 2. 2026 pozastavenou činnost pro spáchání přestupku dle § 39 odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2019 Sb., tj. proto, že v době předcházející nevykonával činnost s odbornou péčí, nezávisle a nestranně, ve sjednané době nebo osobně, což může vést k určitým pochybnostem o korektnosti jeho závěrů i ve vztahu ke znaleckým posudkům zpracovaným v minulosti.

34. Vrchní soud ve shodě se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že existence dvou znaleckých posudků, které u obžalovaného v minulosti konstatovaly vymizení schopností rozpoznávacích či ovládacích, neznamená, že jsou jejich závěry validní i pro nynější trestní řízení. Se shora uvedeným se ztotožnil i Nejvyšší soud, když konstatoval, že neexistuje příčetnost či nepřičetnost obecně, tj. sama o sobě, ale vždy jen ve vztahu ke konkrétnímu skutku. Jinými slovy dřívější znalecké závěry, kterými bylo u obžalovaného shledáno vymizení rozpoznávacích či ovládacích schopností, což následně vedlo ke zproštění obžaloby obžalovaného [příjmení] [příjmení] v jiné trestní věci, je ve vztahu k nyní řešené věci irrelevantní.

35. Znalecký institut pro psychiatrii, sexuologii a klinickou psychologii s.r.o. při zpracování znaleckého posudku vycházel z dosavadní lékařské dokumentace posuzovaného a měl k dispozici i všechny dříve zpracované znalecké posudky. Nejpodstatnější pro jeho závěry bylo samotné aktuální vyšetření pacienta pomocí metod specifikovaných v posudku, kdy nemohl odhlédnout ani od spisového materiálu, ve kterém zjišťoval, z čeho byl obviněn, jakým způsobem se žalovaného skutku měl dopustit apod. Teprve po komplexním zhodnocení výše uvedeného podal své závěry orgánům činným v trestním řízení a tyto přesvědčivě obhájil při výslechu u hlavního líčení znalec [příjmení] [příjmení].

36. Lze proto uzavřít, že policejní orgán v přípravném řízení v souladu se zákonem přibral znalce z oboru psychiatrie, tj. Znalecký institut pro psychiatrii, sexuologii a klinickou psychologii, s.r.o., aby získal aktuální znalecké závěry o duševním stavu obžalovaného. Dle tohoto znaleckého posudku ze dne 3. 4. 2022 je postaveno najisto, že obžalovaný byl v době činu příčetný, jeho rozpoznávací schopnosti byly zachovány zcela a ovládací schopnosti byly sníženy mírně, forenzně nepodstatně. K tvrzení obžalovaného, že MUDr. [anonymizováno] jako zástupce Znaleckého institutu a zároveň jeden z lékařů PN [část obce] nemohl zpracovat nezaujatý posudek už proto, že obžalovaný měl v průběhu výkonu ochranného léčení v tomto zařízení řadu neshod se zdravotnickým personálem, zejména s MUDr. [příjmení], lze doplnit následující. Z listinných materiálů založených ve spise vskutku vyplývá, že tamní pobyt obžalovaného byl problematický. Zásadní konflikt, který vyvrcholil fyzickým napadením MUDr. [příjmení] se ale odehrál až dne 12. 1. 2023, tedy několik měsíců poté, co MUDr. [anonymizováno] spolu s MUDr. [příjmení] zpracovali znalecký posudek na osobu obžalovaného. Jejich závěry týkající se duševního stavu obžalovaného v době činu tímto nemohly být ovlivněny. Předchozí agresivní chování obžalovaného ale vedlo ke znaleckému resumé o nebezpečnosti jeho pobytu na svobodě.

37. Vzhledem k tomu, že Znalecký institut nedisponoval znalci psychology, byl opatřením policejního orgánu přibrán znalec [příjmení] [jméno] [příjmení]. Jeho vyšetření se ale obžalovaný odmítl podrobit, dle sdělení jmenovaného znalce se k němu třikrát bez omluvy nedostavil. To sice obžalovaný rozporuje, nicméně odvolací soud nemá důvod pochybovat o znalcově tvrzení, že jej k vyšetření opakovaně a bez úspěchu zval. A to zejména proto, že znalec [příjmení] [příjmení] navštívil Mgr. [anonymizováno] i v době, kdy byl na pozorování v PN [část obce], a ani zde se jím obžalovaný nenechal vyšetřit. Přestože nebyl obžalovaný psychologicky vyšetřen, je třeba konstatovat, že pro posouzení jeho příčetnosti je klíčové vyšetření psychiatrické, jehož závěry nevzbuzují pochybnosti. Odvolací argumentace obžalovaného spočívající v tom, že u něj chybí psychologické vyšetření, které sám odmítl, proto nemůže obstát. Stejně jako jeho námitka, že by měl být přezkoumán i lékaři - neurology, když ze spisu plyne, že jakýmkoli vyšetřením za pomoci CT či magnetické rezonance se brání již několik let.

38. Co se týče skutkových zjištění, jakož i zhodnocení příčetnosti obžalovaného, je odvolací soud se soudem prvního stupně ve shodě.

39. Pokud jde o použitou právní kvalifikaci, dospěl Vrchní soud při vázanosti právním názorem Nejvyššího soudu k následujícím závěrům.

40. Městský soud v Praze po provedeném dokazování uzavřel, že se obžalovaný dopustil jednání popsáno v obžalobě, které ale oproti ní přísněji právně kvalifikoval jako pokus zvláště závažného

zločinu vraždy dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku k § 140 odst. 1, 2, 3 písm. e) tr. zákoníku. U obžalovaného přitom dovedl úmysl nepřímý, kdy k případnému fatálnímu následku byl obžalovaný dle jeho názoru lhostejný. V první řadě je třeba konstatovat, že nelze jednání obžalovaného kvalifikovat zároveň dle § 140 odst. 1 tr. zákoníku a dle § 140 odst. 2 tr. zákoníku, neboť se jedná o dvě samostatné skutkové podstaty. Bylo prokázáno, že obžalovaný [příjmení] [příjmení] se na čin připravil a plánoval jej. Cestou k soudu si obstaral dlažební kostku, kterou uschoval do sáčku a do své tašky, kdy musel počítat s tím, že se mu podaří díky absenci kovových součástí projít kontrolou justiční stráže u vchodu do budovy. Obžalovaný měl se svědkem [příjmení] negativní zkušenost z minulosti, která byla řešena právě v trestním řízení u Obvodního soudu pro Prahu 10, a dokonce jej před předchozím soudním jednáním polil močí, nelze proto jinak než uzavřít, že čin spáchal po předchozím uvážení. Obžalovaný byl obeznámen s tím, že poškozený bude před soudem vypovídat jako svědek a věděl, že jej jeho výpověď může usvědčit ze spáchání trestného činu, k čemuž v průběhu hlavního líčení před Obvodním soudem pro Prahu 10 došlo. Pohnutkou jednání obžalovaného tedy nepochybně bylo zmařit svědeckou výpověď [jméno] [jméno], který po zákonném poučení soudu popisoval předchozí konflikt s obžalovaným, což tento vnímal negativně.

41. Co se týče samotného činu obžalovaného, bylo z kamerového záznamu z jednací síně prokázáno, že obžalovaný seděl v lavici po levé straně svého obhájce. V průběhu svědecké výpovědi poškozeného vyndal připravenou dlažební kostku, vztyčil se, rozmáchl se a vši silou mrštíl kostkou směrem k hlavě poškozeného. Poškozený se instinktivně přikrčil, proto došlo jen letmému zásahu jeho týlu, poté z jednací síně vyběhl. Obžalovaný zaútočil zcela nečekaně, bez jakéhokoli slovního varování, na poškozeného mířil z nevelké vzdálenosti (3,33 m) a útočil žulovou dlažební kostkou o váze téměř 0,5 kg, kdy jeho cílem byla hlava poškozeného. Skutečnost, že intenzita hodu byla velká, plyne mj. z toho, že kostka dolétla až na druhou stranu místnosti a zasáhla dřevěné obložení stěny, které poškodila. Na výše uvedeném nemohou ničeho změnit ani fotografie z kamerového záznamu pořízené obhájcem obžalovaného, které byly odvolacímu soudu předloženy a které měly údajně prokazovat, že Mgr. [anonymizováno] mířil do oblasti ramene poškozeného. Z kamerového záznamu se naopak jeví zamíření hodu přímo na hlavu poškozeného zcela nepochybnitelným, ostatně shodně se vyjádřil i Nejvyšší soud.

42. Pokud jde o subjektivní stránku, nepřichází v úvahu jiná možnost, než že obžalovaný jednal úmyslně, a to proto, že šlo o předem plánovaný útok. Obžalovaný si přinesl do budovy soudu dlažební kostku a učinil veškeré kroky, aby byl jeho záměr úspěšný. Předem vše promyslel a zvolil zbraň, která i přes očekávaná bezpečnostní opatření nebude odhalena; chtěl zasáhnout, resp. zneškodnit poškozeného, o němž věděl, že proti němu bude u soudu vypovídat. Obžalovaný je vysokoškolsky vzdělaný muž, který musel být i přes svou poruchu osobnosti minimálně srozuměn s tím, že hodí-li dlažební kostku směrem na hlavu poškozeného, může u něj dojít ke způsobení vážného poranění, a to i s fatálním následkem. V hlavě se nachází životně důležité orgány (zejména mozek a tepny). Jak uvedl znalec [příjmení] [příjmení], lze předpokládat, že v případě přímého zásahu letící dlažební kostkou hosenou velkou silou mohlo dojít ke zlomení lebky (klenby, event. i spodiny lebky) s nitrolebním poraněním – krvácením do mozkových obalů a k ložiskovému pohmoždění mozku. Při hlavním líčení znalec doplnil, že byl ohrožen i život poškozeného, neboť obžalovaný útočil dlažební kostkou, u níž by byly následky v případě přímého zásahu hlavy daleko závažnější, než např. u kopu nebo úderu pěstí. [příjmení] toho obžalovaný mířil na pravou stranu hlavy poškozeného, kde se nachází nejtenčí spánková kost. V případě, že by došlo k zásahu hlavy poškozeného, hrozila u něj nejpravděpodobněji vpáčená zlomenina lebky, kdy úlomky proniknou do mozkové tkáně a dojde k rozsáhlému pohmoždění mozku, což může znamenat smrt nebo trvalé funkční následky, jak ve formě pohybové, tak psychické.

43. V dané věci je nerozhodné, že u poškozeného fakticky došlo jen k drobné oděrci na hlavě, způsobené tečným zásahem pravého týlu. Nic to nemění na úmyslu obžalovaného poškozeného kostkou zasáhnout do hlavy se všemi eventuálními následky, které hrozily. Obžalovaný učinil vše,

aby se mu jeho útok vydařil. Vážnější poranění poškozenému nevzniklo jen díky jeho rychlé instinktivní reakci, když se před letící kostkou přikrčil.

44. Obžalovaný poukazoval u odvolacího řízení na vyjádření MUDr. [příjmení] ze dne 12. 5. 2021 (čl. 399), kde tento uvedl, že dlažební kostka může způsobit při přímém zásahu frakturu lebeční kostky spojenou se zraněním majícím charakter těžké újmy na zdraví. K tomuto je třeba uvést, že se jednalo o úřední záznam policejního orgánu, který den po činu telefonicky konzultoval se jmenovaným lékařem předběžný názor na možný charakter zranění, které mohlo poškozenému vzniknout v důsledku jednání obžalovaného, jenž mu popsal. Takto vyslovený předběžný názor nemá charakter důkazu, spíše šlo o vodítko pro policejní orgán, jak má být jednání obžalovaného právně kvalifikováno. Závazný odborný názor podal MUDr. [příjmení] až po seznámení se s veškerou lékařskou dokumentací a vtělil jej do znaleckého posudku a do své znalecké výpovědi před soudem prvního stupně, který se přitom od jeho předběžného názoru nijak zásadně neodlišuje, vyjma možného smrtelného následku, který s ohledem na použitou zbraň považoval za zcela reálný. Ze strany nalézacího soudu, ani ze strany odvolacího soudu pochybnosti o jeho znaleckých závěrech nevznikly.

45. Z výše uvedeného plyne, že obžalovaný svým jednáním naplnil všechny znaky skutkové podstaty zvláště závažného zločinu vraždy ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 tr. zákoníku k § 140 odst. 2, odst. 3 písm. e) tr. zákoníku a jednal nejméně v úmyslu nepřímém dle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, tedy pokusil se usmrtit poškozeného po předchozím uvážení, k čemuž shodou okolností nedošlo.

46. Soud prvního stupně správně uzavřel, že obžalovaný [příjmení] [příjmení] svým jednáním naplnil i skutkovou podstatu přečinu poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 tr. zákoníku, když musel být srozuměn s tím, že hází-li dlažební kostkou uvnitř jednací síně, ve které se nachází po celém obvodu dřevěné obložení, může způsobit její poškození. I zde lze v jeho jednání spatřovat nejméně nepřímý úmysl (§ 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku). Výše způsobené majetkové škody byla stanovena znaleckým posudkem z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady znalce [příjmení] [jméno] [příjmení], který ji vyčíslil na částku 30 500 Kč vč. DPH, kdy jde o cenu nahrazení jedné poškozené desky za novou, což bylo odvolacím soudem vtěleno i do výroku rozsudku, kam nalézací soud chybně uvedl částku 31 000 Kč. Znalec při svém výslechu vypověděl, že individuální zakázková výroba spočívající ve výrobě jedné dřevěné desky může vykazovat vyšší výrobní náklady, než např. objednávka obložení pro celou místnost. Byl seznámen i s cenovou kalkulací [jméno] [příjmení], který pro poškozenou organizaci nabídl dodání desky za částku 30 444,70 Kč (čl. 329), a označil ji za nejnižší možnou. Lze proto uzavřít, že obžalovaný způsobil škodu třikrát přesahující hranici škody nikoli nepatrné, která činí 10 000 Kč (§ 138 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku). Obžalovaným navrhované ohledání místa činu považoval odvolací soud ve shodě se soudem nalézacím za nadbytečné. Poškození obložení v jednací síni je zadokumentováno na fotografiích (čl. 367 a násl.) a o tom, že vzniklo v důsledku vrhu dlažební kostkou pochybnosti nevznikají. Je pouze záležitostí Městského soudu v Praze, v jakém časovém horizontu nechá poškozenou část obložení opravit, a zda vůbec k tomuto kroku přistoupí. V každém případě má nárok na úhradu nákladů, které je třeba vynaložit na obnovení předešlého stavu (§ 137 tr. zákoníku).

47. Čin obžalovaného je vysoce společensky škodlivý ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku a nelze uvažovat o uplatnění jiné než trestněprávní odpovědnosti. Škodlivost jeho jednání zvyšuje skutečnost, že se na něj dopředu připravil a plánoval jej, vybavil se dlažební kostkou, kterou se mu podařilo pronést přes kontrolu justiční stráže u vstupu do soudní budovy, a následně zaútočil zcela bez varování na nic netušícího svědka, který plnil před soudem svou zákonnou povinnost. Ve svém důsledku to vedlo u poškozeného [jméno] k následným značným obavám opětovně se dostavit k orgánům činným v trestním řízení a znovu podávat svědectví. V generálním měřítku jednání obžalovaného vrhá negativní světlo i na pohled společnosti na zajištění ochrany osob, které jsou účastníky trestního řízení.

48. Při úvaze o druhu a výměře trestu vycházel nalézací soud z povahy a závažnosti spáchaného činu, poměrů obžalovaného, jeho dosavadního způsobu života a možností nápravy (§ 38, § 39 tr. zákoníku) a odvolací soud se s jeho závěry ztotožnil. Obžalovanému přitěžuje, že spáchal čin po předchozím uvážení, z pomsty a zákeřně, spáchal více trestných činů a v minulosti byl opakovaně odsouzen (§ 42 písm. a), b), c), n), p) tr. zákoníku). Jako polehčující okolnost lze posoudit, že činu upřímně litoval (§ 41 písm. n) tr. zákoníku), když před soudem dal najevo lítost nad tím, čeho se dopustil, a že způsobil poškozenému poranění. Obžalovaný byl v minulosti celkem 6 x soudně trestán pro různorodou trestnou činnost spočívající ve svém souhrnu převážně ve verbálních a psaných útocích proti úředním osobám, zejména soudcům, ale i znalcům, kdy je zřejmé, že se nedokázal optimálně vyrovnat s postupy autorit vůči své osobě. Naposledy byl odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 29. 8. 2017, sp. zn. 6 T 30/2017 pro přečin vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci dle § 324 odst. 1 písm. a), b) tr. zákoníku, kdy bylo upuštěno od uložení souhrnného trestu. Jeho trestní minulost zahrnuje vesměs odsouzení staršího data, která svým způsobem svědčí o způsobu života obžalovaného, ale nemají přímý vliv na stanovení výměry trestu.

49. Nyní posuzovaný čin je svým charakterem závažnější než minulé prohřešky obžalovaného. Obžalovaný použil přímo fyzického násilí proti jiné osobě, nebylo to však zcela poprvé, jak tvrdila obhajoba, když za trestný čin ublížení na zdraví dle § 221 odst. 1 tr. zákona č. 140/1961 Sb. byl odsouzen již v roce 2010, nicméně toto odsouzení podléhá amnestii prezidenta republiky a nelze k němu přihlížet. Při úvaze o stanovení výměry trestu bylo vzato v úvahu, že obžalovaný poškozeného atakoval již dříve, a to rovněž v soudní budově, když na něj vylil svou moč. Přestože toto jednání nebylo řešeno trestněprávní cestou s ohledem na jeho další mnohem závažnější čin, tj. vrh dlažební kostkou, je zřejmé, že obžalovaný překročil určitou hranici, když se dopustil fyzického násilí.

50. Obžalovaný byl dle § 140 odst. 3 tr. zákoníku ohrožen trestem odnětí svobody v rozmezí 15-20 let. Podle § 38 odst. 1, 2 tr. zákoníku je při ukládání trestu nutno přihlížet k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a poměrům pachatele. Tam, kde postačí uložení trestní sankce pachatele méně postihující, nesmí být uložena sankce citelnější. Vrchní soud má ve shodě s Městským soudem zato, že lze v daném případě použít moderačního ustanovení § 58 odst. 1, 6 tr. zákoníku, neboť použití trestní sazby stanovené trestním zákoníkem (§ 140 odst. 3 tr. zákoníku), by bylo pro obžalovaného nepřiměřeně přísné a jeho nápravy lze dosáhnout i trestem kratšího trvání. Zásadním hlediskem v tomto směru bylo to, že obžalovaný jednal pod vlivem těžké smíšené poruchy osobnosti, v důsledku, které nebyl schopen racionálně zpracovat konfliktní situaci, která nastala mezi ním a poškozeným; neumí řešit běžné mezilidské problémy standardním způsobem. Vedle dokonatého přečinu poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 tr. ř. se dopustil pokusu zvláště závažného zločinu vraždy dle § 140 odst. 2, 3 písm. e) tr. zákoníku, tedy nejzávažnějšího činu proti lidskému životu. Fatální ani jiný vážný následek ale nevznikl, nutno dodat, že se tak stalo zejména díky pohotové reakci poškozeného. Poškozenému [příjmení] vzniklo toliko lehké uškození na těle, porucha zdraví jako celku u něj nenastala a nebyl nijak omezen v obvyklém způsobu života. Jako nejvýznamnější hledisko pro snížení trestu pod dolní hranici zákonné trestní sazby bylo vzato v úvahu, že je obžalovanému současně ukládáno ochranné opatření (zabezpečovací detence), které má potenciálně trvalý, doživotní charakter, čímž bude ochrana společnosti před obžalovaným zajištěna dostatečně. Vrchní soud má proto za to, že úhrnný trest odnětí svobody ve výměře 12 let, tedy trest snížený o tři roky pod dolní hranici zákonné trestní sazby, který obžalovanému uložil soud prvního stupně, je adekvátní a odpovídající zákonným hlediskům. Pro výkon trestu byl obžalovaný správně zařazen podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku do věznice se zvýšenou ostrahou.

51. Jak již bylo výše uvedeno, bylo obžalovanému vedle trestu odnětí svobody uloženo ochranné opatření dle § 100 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku v podobě zabezpečovací detence. Obžalovanému bylo v minulosti uloženo ochranné léčení psychiatrické v ambulantní formě, které nenastoupil a

odůvodnil to tím, že ve zkratce řečeno nebyl spokojen s poskytovatelem ochranného léčení, kterého mu soud určil. Následně mu bylo uloženo i ochranné léčení v ústavní formě, do kterého nastoupil nedobrovolně až s asistencí policejního orgánu. V průběhu léčení, které probíhalo v Psychiatrické nemocnici Bohnice, docházelo mezi obžalovaným a personálem k řadě konfliktů, duševní stav obžalovaného se nedařilo kompenzovat, tento se odmítal účastnit léčebných procedur, což plyne ze zpráv PN Bohnice. Ošetřující lékaři proto podali k příslušnému soudu (Okresní soud v Příbrami, sp. zn. 1 T 48/2016) návrh na přeměnu ochranného léčení na zabezpečovací detenci, o které dosud nebylo rozhodnuto. Další řízení o trvání ochranného léčení uloženého obžalovanému v minulosti je vedeno u Obvodního soudu pro Prahu 8 (4 Nt 26045/2022 a 4 Nt 26027/2022), kde je rovněž vyčkáváno s rozhodnutím. Uložení zabezpečovací detence navrhl znalec [příjmení] [příjmení], prezentující před soudem prvního stupně znalecký posudek Znaleckého institutu pro psychiatrii, sexuologii a klinickou psychologii s.r.o. Dle jeho názoru ochranné léčení nadále nebude postačovat k tomu, aby bylo na obžalovaného odpovídajícím způsobem působeno, a současně zdůraznil vysokou potenciální nebezpečnost obžalovaného pro společnost. Vrchní soud ve shodě se soudem prvního stupně považoval uložení zabezpečovací detence za souladné se zákonem, kdy tak bude zajištěna dostatečná ochrana společnosti před případnými dalšími útoky obžalovaného, když je zjevné, že doposud probíhající ochranné léčení nemělo na obžalovaného očekávaný léčebný efekt, přitom jeho agresivita vůči okolí postupně roste a pro společnost je nebezpečný. Ostatně ani obžalovaný proti uložení tohoto opatření neměl námitek, byť navrhoval, aby mu bylo uloženo za současného upuštění od trestu odnětí svobody, pro což odvolací soud podmínky neshledal, vzal to ale v úvahu při stanovení jeho výměry.

52. Nálezací soud rozhodl v souladu se zákonem na základě řádně a včas uplatněných nároků poškozených o povinnosti obžalovaného uhradit způsobenou majetkovou škodu a řídil se přitom obecnými ustanoveními občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. a judikaturou Ústavního a Nejvyššího soudu (např. sp. zn. III. ÚS 2954/11, sp. zn. II. ÚS 1320/08, sp. zn. 5 Tdo 888/2021), dle které je jeho povinností adhezní výrok řádně odůvodnit. Dle § 2910 o. z. škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil. Povinnost k náhradě vznikne i škůdci, který zasáhne do jiného práva poškozeného zaviněním porušením zákonné povinnosti stanovené na ochranu takového práva. Dle § 2969 odst. 1 o. z. se při určení výše škody na věci vychází z její obvyklé ceny v době poškození a zohlední se, co poškozený musí k obnovení nebo nahrazení funkce věci účelně vynaložit. Podle § 137 tr. zákoníku se při stanovení výše škody vychází z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, v době a místě činu obvykle prodává. Nelze-li takto výši škody zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo uvedení věci v předešlý stav.

53. Městský soud v Praze uplatnil nárok na úhradu 30 447,30 Kč, což je dle cenové nabídky truhláře [jméno] [příjmení] částka, za kterou lze opravit, resp. uvést do původního stavu, obžalovaným poškozené dřevěné obložení v jednací síni, která zahrnuje jak dodání nového dřevěného dílu, tak jeho montáž. Dle znalce [příjmení] [příjmení] je tato částka zcela odpovídající a nejnižší možná, znalec sám stanovil výši škody jen o několik desetikorun výše (30 500 Kč). Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví uplatnila částku 5 566,73 Kč, která představuje náklady za úhradu zdravotní péče vynaložené za poškozeného [jméno] [jméno]. Požadované OZP doložila přehledem zdravotních úkonů, které byly poškozenému poskytnuty (čl. 357-359), přičemž jde o účelně vynaložené prostředky, kdy cílem provedených vyšetření bylo zejména objektivně zjistit, zda u něj nedošlo k vážnějšímu poranění hlavy (CT vyšetření).

54. Výše uvedené nároky poškozených jsou opodstatněné, vzniklé v příčinné souvislosti s úmyslným jednáním obžalovaného [příjmení] [příjmení], který jednak vrhl dlažební kostku směrem na hlavu poškozeného a jednak tímto hodem poškodil vnitřní obložení jednací síně. V případě Městského soudu v Praze byl napraven chybný výrok v označení poškozeného, kdy dle § 3 zákona č. 219/2000 Sb. o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, jsou

soudy organizační složkou státu, poškozenou v dané věci je proto Česká republika. V návaznosti na to bylo rozhodnuto dle § 228 odst. 1 tr. ř. o povinnosti obžalovaného uhradit poškozené České republice - Městskému soudu v Praze částku ve výši 30 447,30 Kč. Dále bylo v souladu se zákonem rozhodnuto o povinnosti obžalovaného uhradit poškozené [příjmení] zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví částku 5 566,73 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není další řádný opravný prostředek přípustný. Do dvou měsíců od jeho doručení však proti němu může podat dovolání odsouzený a nejvyšší státní zástupce k Nejvyššímu soudu v Brně prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni. Nejvyšší státní zástupce je může podat ve prospěch i v neprospěch odsouzeného. Odsouzený může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr. ř.

Praha 29. května 2024

Mgr. Jan Kadlec
předseda senátu